

Posudek školitele

Název práce: Epifyzární poranění tibiofibulární vidlice hlezenního kloubu rostoucího skeletu
Autor: MUDr. Tomáš Pešl
Školitel: prof. MUDr. Jan Bartoníček, DrSc.,
Ortopedicko-traumatologická klinika 3. LF UK a FNKV, Praha

Obecná charakteristika disertační práce

Disertační práce má celkem 72 stran, 41 vyobrazení, 4 tabulky a 3 grafy. Je členěna do tří oddílů a ty pak na jednotlivé kapitoly.

Do úvodní části zařadil autor následující kapitoly:

- *úvod* seznamující s myšlenkami, které autora vedly ke zpracování tématu,
- *přehled problematiky*, ve kterém je podrobně rozebrána jak anatomie hlezenního kloubu, tak jeho prenatalní i postnatalní vývoj, dále podrobný historický přehled klasifikačních schémat týkajících se poranění hlezna u rostoucího jedince,
- *cíl práce* definující základní otázky, na které autor hledá odpovědi ve experimentální části,
- *obecný popis uspořádání studie* popisuje metodiku práce v experimentu.

Vlastní experimentální práce je popsána ve třech kapitolách:

- *pitevni studie* vzniklá na základě preparace dvou hlezen dospělých jedinců a šesti hlezen mrtvě narozených novorozenců,
- *rentgenová studie*, ve které je na podkladě 169 rtg vyšetření hlezna u rostoucích jedinců hodnocen postnatalní vývoj hlezna současné dětské a dospívající populace, vzájemný vztah úrovně růstové ploténky distální fibuly a štěrbinu tibiotalárního kloubu,
- v *klinické studii* autor provedl rozbor 222 případů fyzárního poranění hlezenního kloubu a dále rozbor rtg nálezů u 22 dětí s poraněním v oblasti tibiofibulární syndesmózy se zvláštním důrazem na atypická poranění, dosud nepopsaná v literatuře.

Poslední části dominuje kapitola *diskuse*, ve které jsou konfrontovány autorovy výsledky s literárními názory, dále je zde český i anglický *souhrn*, *seznam použité literatury* a *seznam publikací autora*. Součástí disertace jsou i *přílohy*, ve kterých autor předkládá rukopisnou verzi svých dvou článků vycházejících z problematiky disertační práce a přijatých k publikaci časopisech s definovaným IF.

Výběr a zpracování tématu

Poranění v oblasti tibiofibulárního spojení hlezenního kloubu rostoucího skeletu není v literatuře věnována zdaleka taková pozornost jako obdobným poraněním u dospělých. Navíc je v dětské skeletální traumatologii výrazně podceňován význam distální fibuly. Proto lze téma práce považovat za klinicky vysoce aktuální.

Práce kandidáta se snaží objasnit roli distální fibuly v traumatologii dětského hlezenního kloubu a podrobnou klinickou studií prokazuje určité zákonitosti, které mají vliv i na následné léčebné postupy.

Soubor pacientů a metodika zpracování

Autor představuje několik souborů vyšetřovaných. Všechny soubory klinické studie byly vytvořeny v různých pětiletých období tak, jak probíhaly (1999-2003, resp. 1997-2001). Anatomická a rentgenová studie vznikly v průběhu postgraduálního studia (2001-2005).

V anatomické studii byl analyzován soubor osmi pitvaných hlezen (6 novorozenců a 2 dospělí).

Do rentgenové studii bylo zařazeno 169 dětských hlezen různých věkových kategorií. Na základě maturace skeletu hlezna byl hodnocen kostní věk jedinců. Studován byl i proces „sestupu“ fýzy distální fibuly vzhledem ke štěrbině tibiotalárního kloubu.

V klinické studii autor sledoval soubor 222 dětí se současným fyzárním poraněním distální tibie a distální fibuly, na kterém ověřil své teoretické předpoklady získané v rentgenové studii. Na dalším souboru čítajícím 22 dětí ošetřených pro poranění hlezna v oblasti tibiofibulární syndesmózy zaznamenal autor dosud nepopsané zákonitosti těchto vzácných poranění rostoucího skeletu.

Použitá literatura

Z hlediska tématiky disertační práce lze považovat použitou literaturu za reprezentativní. Autor prostudoval originály klasických historických práce z konce 19. a začátku 20. století, Poland 1898, Ashhurst a Bromer 1922, Aitken 1936 aj.), které jsou v literatuře většinou citovány ze sekundárních pramenů. Samozřejmě jsou zařazeny i práce recentní (von Laer 2004, Slongo 2006). Z české literatury cituje 15 článků.

Výsledky dizertační práce a nové poznatky

Výsledky jednotlivých studií prezentované autorem potvrzují některá dosud známá fakta uváděná v literatuře (anatomická a vývojová studie), některá však zpochybňují (sestup distální fýzy fibuly vůči kloubní štěrbině tibiotalárního kloubu). Originálním přínosem je pak rtg typologie dětského hlezna na základě vzájemné polohy distální fýzy fibuly a štěrbiny tibiotalárního kloubu, která má význam i pro výběr léčebného postupu.

Závěrečné hodnocení

Disertace MUDr. Tomáše Pešla vychází nejen z rozsáhlých teoretických znalostí autora, ale i z jeho mnohaleté klinické praxe. Přináší nové poznatky v uvedené oblasti, které mohou být přínosem pro kliniku a zlepšit výsledky ošetřování poranění dětského hlezna. Autor prokazuje, že zvládl základní metodiku vědecké práce v celém potřebném rozsahu. Předložený spis má podle mého názoru veškeré předpoklady k úspěšné obhajobě.

Prof. MUDr. Jan Bartoníček, DrSc.

Praha 27.6. 2006

